

kring byggjarnar

**Bert ein flokkur
sendi umboð á
barnaársfundin**

Av teimum uml. 70 feløgnum og stovnunum, sum Kvinnufelagið hevur boðið til at viðgera spurningin, um ein barnaársnevnd skal setast í Føroyum, sendu 32 umboð á fyrsta fundin, sum var í Mettustovu mikukvöldið. Millum tey innbodu eru politisk flokkarnir, men bert tann eini, tjóðveldisflokkurin, var umboðaður á fundinum mikukvöldið. Uppskotið hjá Kvinnufelagnum um at seta eina barnaársnevnd fekk góða undirtøku á fundinum, og tað visti seg at vera storur áhugi fyri at fremja tað.

Tað eru longu fleiri tiltøk sett í verk í sambandi við barnaárið, men onki tekin sæst um, at tað almenna ella onnur ætla at samskipa hesi tiltøk og seta nýggj í verk, sigur Kvinnufelagið. Tí hevur felagið kallað saman til fundar um hesar spurningar:

1. Um tørvur er á eini miðsavnan og nærri fyriskipan av til-

tøkum í barnaárinum, og um so er,

2. Hvør skal skipa tann stovnin, sum skal hava hetta um hendur, og hvussu hann skal verða skipaður, og

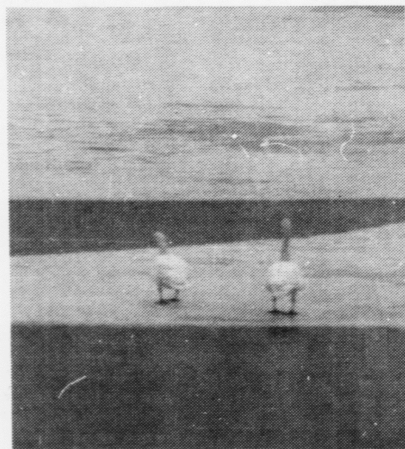
3. Hvussu endamálið hjá hesum stovni nærri skal lýsast, heruppi hvar aldursmarkið skal setast fyri tey tiltøk, sum verða sett í verk í barnaárinum.

Næsti fundurin um barnaársnevndina verður komandi mána kvöld kl. 20 á Parnassinum, Hotel Hafnia. Tey feløg og stovnar, sum ikki vóru umboðað á fundinum mikukvöldið, eru ikki á nakran hátt úthýst frá fundinum mána kvöldið. Tey eru vælkomn at senda umboð tá, upplýsir Kvinnufelagið.

Til Ísraels

Aftur í ár skipar Hvítusunnusamkoman fyri einari ferð til Ísraels við Torkild Torkelsen sum ferðaleiðara. Samkoman upplýsir, at enn eru nøkur pláss eftir. Farið verður úr Noregi til Ísraels tann 13. mai og ferðin varar 15 dagar. Nærri upplýsingar um ferðina fáast frá Torkild Torkelsen, Eskedal, 4890 Grimstad, 4140134.

Torkild Torkelsen er kendur prædikumaður í Føroyum og hevur hann verið her fleiri ferðir og vitjað Hvítusunnusamkomuna.

Hóast hon er nakað óklár, visir myndir tveir svanir, sum hava sett seg á Mjávuvøtnini. Myndin er tikin sunnudagin. Tá vóru tveir svanir á vøtninum, meðan fyra vóru á Mjávuvøtninum leygarmorgunin. »Teir gomlu« segdu, at komu svanir so tidliga á ári, týddi tað upp á kulda.

Fara undir rognvirkið í næstum

— Vit eru noyddir at tilvirka okkara rávørur meira. Vit kunnu ikki halda fram við at oysa upp úr sjónum, sigur Gardar Joensen.

Nú er skjótt klárt at fara undir rogn- og livravirkið, Kovan, í Sandavági.

Fyrst í februar mánað fekk partafelagið eitt grundstykki á Giljanesi, og figgingin er eisini við at koma undir land. Tað tørvar bert ein peningajáttan frá Egnudvirlingsfonden. Hendan umsóknin er send fyri hálvum øðrum mánað síðani.

Tað er Gardar Joensen, sum er settur til stjóra á virkjunum, sum upplýsir hetta.

— Vit eru í eini tíð, har vit eru noydd at tilvirka okkara rávørur meira. Vit vita, hvussu nógv vit kunnu fáa, men vit kunnu ikki halda fram við at oysa upp úr sjónum. Í staðin mugu vit royna at fáa pening úr tí, sum vit hava, sigur Gardar Joensen.

Mælir til at byrja í smáum

Tekning og skitsuprosjekt til virkið er gjørt av ráðgevandi verkfrøðingsfelagnum Matcon, sum mælir til at byrja í smáum. Í fyrstu syftu mælir Matcon til at framleiða 500 tons av rogni og 600 tons av livur árliga.

Gardar Joensen sigur, at bara í 1977 útflutti Føroya Fiskasøla 500 tons av rognum. Fyri at visa á, hvussu nógv av livur kann fáast, sigur hann, at bara í Vágum kunnu árliga útvegast 600 tons.

Fýra-fimm ára gomul ætlan

Ætlanin um at byggja eitt virki er frá 1974. Tað var Jens Erik Nielsen, sum saman við kommununi helt, at bygðini tørvaði virksema — arbeidsplass. Møguleikar vórðu kannaðir, og endin varð, at Jens Erik Nielsen, Áge Ellefsen, Vilhelm Nielsen, Johannes Olsen og Niels Marius Petersen stovnaðu felagið.

Tankin um at gera eitt rognvirki fekk góða undirtøku millum bygðafólkið og 600.000 kr. vórðu teknaðar í partapeningi. Harafturat kemur so landsins og kommununar partur.

Gardar Joensen, sum kom upp í ætlanina fyri góðum trimum árum síðani, greiðir frá, at samlaðu íløgurnar eru mettar til 6,6 mill. kr.

Til ta framleiðslunøgðina, sum er tilráð, fara 10 fólk at starvast á virkinum, men mogleiki er til staðar fyri skjótari og lættari útbýgging.

Rogn- og livravirkið — framleiðslan

Tað er bert tveir mánaðir av árinum, at rogn er í fiskinum — frá miðjum februar og út í miðjan apríl. Tilvirkingin av rogninum er tó ætlað til fimm mánaðir av árinum. Harafturat kemur, at rognframleiðslan er ikki størri enn so, at kapasiteturin hjá afturlingar-maskinuni verður ikki brúktur meira enn til helvtar.

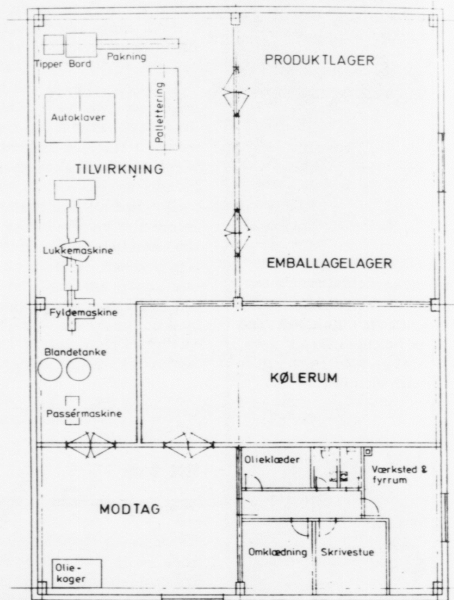
Tí er framleiðsla av livrakonserves komin inn í myndina sum alternativ framleiðsla hin partin av árinum. Í sjálvari rognfiskin skal livurin bræðast til livralýsi.

Viðbrekin rávøra

Rogn er ein ógvuliga viðbrekin rávøra, sum bert heldur sær friska í umleið eina viku. Tí skal rognið heintast frá flakavirkjunum tvær ferðir um vikuna við einum køli-lastbíl.

Tá rognið kemur til virkið, verður tað býtt í tveir bólkur: framleiðsla av rogni sum fesk rávøra og rogn til frystingar til seinri framleiðslu.

Ta fyrru helvtina av rognfiskin skal rognið tilvirkast sum fesk rávøra, meðan restina av fiskin mugu fryst rogn tilvirkast.

Strikmyndin visir virkið, tá talan er um rognframleiðslu. Tá livur verður tilvirkað, verður eitt trimmi- og pakkiborð sett, har »Fylde-maskine, blondetanke og passér-maskine« er.

Umframt rogn úr toski og hýsu kunnu upsarogn eisini nýtast.

2,3 milliónir blikk

Gardar Joensen upplýsir, at eftir ætlanini skal virkið framleiða 2.325.000 blikk av rognum. Í hvørjum blikki verða 200 gr.

Tilvirkingin av rognum fer fram um várið og um summarið, meðan tilvirkingin av livur fer fram um heystið og um veturin.

Tað er ein skilagóð loysn at framleiða rogn og livur á sama virki, tí í rognfiskin er so litið feitt í livrini, at tað ber ikki til at tilvirka hana til konserves — at leggja hana í blikk. Í staðin verður hon brædd til livralýsi.

Framleiðslan setur avmarkingar

Viðvíkjandi livratilvirkingini sigur Gardar Joensen, at tað er framleiðslukapasiteturin, sum setur avmarkingar.

Roknað verður við at framleiða livrakonserves 100 dagar um árið. Við eini dagligari framleiðslu uppá 24.000 blikk, verður ársframleiðslan 2.400.000 blikk.

Tað fara 100 gr. av rávøru til eitt blikk við 85 gr. av livur og 47 gr. av laka. Samlaða tonsatalið verður sostatt 240.

Restin, 360 tons, skulu bræðast til livralýsi. Verður roknað við eini úrtøku uppá 50 pst., verður ársframleiðslan av livralýsi 180 tons. Livur úr bæði toski, hýsu og upsa kann tilvirkast.

Bert smávegis umleggningar av maskinum skulu gerast, tá tilvirkingin verður lögð um frá tí eini rávøruni til hina. Samlaðu íløgurnar eru mettar til 6,6 mill. kr. Tær býta seg soleiðis: virkisbyggingurin 3.420.000 kr., rognfiskingartól 1.680.000 kr., livralýsi- og -konservestilvirkingartól 560.000, levering og projektering 440.000 og køli-lastbílur 500.000 kr.

Til at avskriva og forrenta henda kapitalin krevst eitt dekningsbidrag uppá í minsta lagi 20 pst. ella 1.320.000 kr. Í rakstrarætlanini fyri virkið, sum Matcon hevur gjørt, verður tó roknað við einum dekningsbidragi uppá 1.500.000 kr.

Ætlanin er serliga at útflyta framleiðsluna til Týsklands og Fraklands. Nakað verður sjálvandi selt á heimamarknaðinum.